Dosarul nr. 2a-690/23
(2-22095071-02-2a-20072023)
Prima instanță: Judecătoria Ungheni, judecător Rodica Costru

D E C I Z I E

04 mai 2023 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chișinău

În componenţa:
Preşedintele completului, judecător Nelea Budăi
Judecătorii: Grigore Dașchevici și Victoria Sîrbu

examinând, în procedură scrisă, cererea de apel depusă de avocatul Ion Lunca în interesele SRL „Debit-Lex" împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 28 decembrie 2022, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de „Debit-Lex" SRL către Straticiuc Valeriu și Straticiuc Marina privind încasarea datoriei,

a c o n s t a t a t:

La 04 iulie 2022, SRL „Debit Lex" a depus cerere de chemare în judecată către Straticiuc Valeriu și Straticiuc Marina privind încasarea, în baza contractului de credit nebancar nr. MD-03122A0000010, din 10.01.2022, încheiat cu OCN „MCP Finance" SRL, a datoriei la corpul creditului nebancar în sumă de – 7000 lei, dobânda în mărime de - 2171,40 lei, penalitatea în mărime de - 2468,88 lei, precum și cheltuieli de judecată: taxa de stat - 350 lei, cheltuieli de asistență juridică - 2000 lei, cheltuieli de corespondență -15 lei, iar în total - 14005,28 lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că potrivit circumstanțelor de fapt, prezentate de reclamant în cererea sa de chemare în judecată, rezultă că la 19 iulie 2021, între OCN „MCP Finance" SRL și „Debit Lex" SRL, a fost încheiat contractul de cesiune. Despre cesionarea creditului nebancar contractat de către pârât, acesta a fost informat prin scrisoare recomandată, fapt confirmat prin copia avizului de recepție și a chitanței poștale anexată la actele dosarului (f.d.24-25).

Reclamantul a mai indicat că temei juridic de încasare a datoriei servește contractul de credit nebancar cu dobândă pentru consumatori nr. MD-03122A0000010, din 10.01.2022, prin care împrumutătorul OCN „MCP Finance" SRL a oferit un împrumut sub formă de mijloace bănești cu dobândă, în sumă de - 7000 lei, împrumutatului Starciuc Valeriu, pe un termen de șase luni de zile, pentru nevoi personale. Părțile au convenit de comun acord că dobânda împrumutului va fi de - 9,96 % pe lună, iar comisionul pentru acordarea împrumutului nebancar va constitui - 5%, în conformitate cu prevederile pct.3.8 din contract, fiind stabilit și

graficul lunar de rambursare a împrumutului, comisionului și a dobânzii.

Reclamantul a subliniat că în perioada de până la depunerea cererii de chemare în judecată, pîrîtul în mod abuziv a încălcat clauza contractuală prevăzută de pct. 3.8 din contract, exprimată prin nerespectarea graficului de rambursarea împrumutului, neachitând nici un leu.

În conformitate cu prevederile pct. 3.3.6 din contractul de credit nebancar cu dobânda pentru consumatori, părțile au convenit de comun acord asupra faptului că în cazul neachitării de către pârât a împrumutului, dobânzii aferente în conformitate cu graficul de rambursare și a altor plăți prevăzute de contract, sumele respective se transformă în datorii și pentru ele sunt aplicate penalități în valoare de - 2%, din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere a rambursării.

Reclamantul a mai menționat că, pîrîtul deși a semnat contractul de credit nebancar în temeiul căruia a căzut de acord să-și onoreze obligațiunile corelative ce îi sunt opozabile până în prezent a achitat - 2009,72 lei cu titlul de dobândă și - 350 lei - comision. Astfel, la situația din 14.04.2022, pîrîtul are înregistrată o restanță la plată de -63 zile. Subsecvent, este de reținut că penalitatea pîrîtului se cifrează la suma de -7584,51 lei, însă reclamantul va solicita doar suma de - 2468,88 lei.

Suplimentar, reclamantul a mai remarcat că în vederea soluționării prezentului litigiu pe cale amiabilă, „Debit Lex” SRL a efectuat numeroase apeluri telefonice către pîrît și a expediat scrisori recomandate, fapt ce nu s-a soldat cu nici un rezultat pozitiv în acest sens.

Cu privire la cheltuielile de judecată reclamantul a susținut că în vederea soluționării prezentului litigiu a apelat la serviciile avocatului Ion Lunca, în vederea acordării asistenței juridice reale și necesare fapt pentru ce a suportat cheltuielile în mărime de - 2000 lei.

Astfel, din motivele descrise *supra*, reclamantul SRL „Debit Lex” a solicitat încasarea, în mod solidar, în baza art. 20 CF, de la Straticiuc Valeriu și *****acestuia - Straticiuc Marina, în baza contractului de credit nebancar nr. MD-03122A0000010, din 10.01.2022, încheiat cu OCN „MCP Finance” SRL, a datoriei la corpul creditului nebancar în sumă de - 7000 lei, dobânda în mărime de - 2171,40 lei, penalitatea în mărime de - 2468,88 lei, precum și cheltuieli de judecată: taxa de stat - 350 lei, cheltuieli de asistență juridică - 2000 lei, cheltuieli de corespondență - 15 lei, plus cheltuieli de citare publică - 120 lei, iar în total - 14125,28 lei.

În partea ce ține de motivare în drept a acțiunii, reprezentantul reclamantului a făcut referire la prevederile art. 10, art. 823 alin. (1), art. 826 alin. (1), art. 827 alin. (2), art. 1247 alin. (1), art. 1249 din Codul civil al Republicii Moldova, art. 56, art.60, art.96, art.118, art.166, art.167 din Codul de procedură civilă a R. Moldova.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 28 decembrie 2022, a fost respinsă

ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de „Debit-Lex” SRL către Starciuc Valeriu și Starciuc Mariana privind încasarea datoriei.

La 12 ianuarie 2023, avocatul Ion Lunca în interesele SRL „Debit-Lex” a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 28 decembrie 2022, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acţiunea să fie admisă integral.

În motivarea acțiunii, a invocat că nu este de acord cu hotărârea apelată, întrucât o consideră ca fiind una ilegală în partea respingerii pretenţiilor şi pasibilă de a fi casată. Temeiurile juridice privind casarea hotărârii instanţei de fond o constituie prevederile art. 386 alin. (1) lit. a), c), d) şi art. 387 lit. a), b) şi c) din Codul de procedură civilă.

Principalul argument invocat de către instanţa de fond în motivarea hotărârii adoptate este pretinsa lipsă a unui temei juridic în baza căruia reclamantul „Debit Lex” S.R.L. ar fi în drept să ceară executarea obligaţiilor asumate de către debitor la încheierea contractului de credit nebancar cu dobândă pentru consumatori nr. MD-03122A000C31O din 10.01.2022.

În acest sens, a menţionat că, Codul Civil la art. 823 (1) prevede că o creanță transmisibilă şi sesizabilă poate fi cesionată de titular (cedent) unui terţ (cesionar) în baza unui contract. Dm momentul încheierii unui astfel de contract, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanţă, dacă din contractul de cesiune nu rezultă un moment ulterior. Or, instanţa de fond a ignorat faptul că contractul de cesiune a creanţei prevede că momentul transmiterii creanţei cesionate nu este momentul semnării contractului de cesiune, dar momentul semnării actului de predare-primire a creanţelor cesionate.

Instanţa de fond în hotărârea sa, vădit ilegală, nu constată care este momentul transmiterii creanţei cesionate, dar analizează doar momentul semnării contractul de cesiune şi al contractului de împrumut. Or, deşi instanţa de fond în hotărârea atacată a citat pct. 1.5. din Contractul de cesiune nr. 1 din 19.06.2021, care face referire la actul de predare-primire, în temeiul căruia urmează să fie cesionate creanţe concrete, existente şi sesizabile, ea totuşi nu a efectuat analiza cuvenită a prevederii contractuale menţionate.

Astfel, potrivit pct. 1.5. din Contractul de cesiune din 19.06.2021, dreptul de creanţă se transmite de la Cedent către Cesionar în baza unui act de predare-primire care conţine date despre creanţă. Deci, momentul transmiterii creanţei este unul ulterior semnării contractului fapt ce se încadrează perfect în prevederile sintagmei „dacă din contractul de cesiune nu rezultă un moment ulterior" din propoziţia a doua de la art. 823 alin. (1) Cod civil.

Totodată, în cadrul Codului civil, Cartea a treia, Titlul I, Capitolul III conceptul de creanţă viitoare este utilizat la art. 828 alin. (2) lit. a), care prevede creanţa cesionată există sau, în cazul creanţei viitoare, va exista conform

contractului din care rezultă. În cazul dat, prin creanţă viitoare trebuie să înţeleagă creanţa care va apărea în viitor.

Potrivit art. 315 alin. (3) din Codul civil, pot constitui obiect al actului juridic şi bunurile viitoare. Iar în sensul art. 455 alin. (1) „Bunuri sînt toate lucrurile susceptibile apropierii individuale sau colective şi drepturile patrimoniale." Din cele expuse constată că obiect al actului juridic pot fi şi creanţele viitoare care fac parte din categoria drepturilor patrimoniale.

Totodată, în cadrul contractului de cesiune din 19 iulie 2021, la pct. 1.4. compania OCN MCP „Finance" SRL în calitate de cedent şi compania „Debit Lex" SRL în calitate de cesionar au convenit că „Cedentul cesionează, iar Cesionarul preia toate drepturile de creanţă ale Cedentului, împreună cu drepturile de garanţie şi alte drepturi accesorii acesteia, care rezultă din contractele de creditare încheiate de către Cedent cu clienţii săi şi care au datorii neachitate faţă de Cedent, inclusiv drepturile prezente şi/sau viitoare legate de recuperare a creanţei şi/sau a dobânzilor, comisioanelor şi/sau a penalităţilor contractuale şi/sau în baza legii, precum şi/sau dreptul de a calcula în continuare, în temeiul contractului şi/sau în temeiul legii dobânzi de întârziere şi penalităţi, până la achitarea integrală a datoriei de către debitor, precum şi/sau dreptul de a urmări executarea integrală a creanţei pe cale judiciară şi/sau cea de executare; precum şi/sau dreptul de a prelucra (în sens larg) datele cu caracter personal ale debitorului, inclusiv de a transmite datele despre restanţă birourilor istoriilor de credit.

Din punctul 1.4. al respectivului contract a dedus că obiectul contractului dat este unul general şi se referă la cesionarea unei categorii bine stabile de creanţe ce sunt existente sau care vor apărea în viitor.

În momentul încheierii contractului de cesiune la care s-a referit *supra*, părţile contractante s-au bazat pe principiul fundamental al dreptului civil - principiul libertăţii contractuale, pe care, în conformitate cu art. 1 alin. (1) din Codul civil al Republicii Moldova, este întemeiată legislaţia civilă şi care potrivit art. 993 alin. (2) presupune că părţile contractante pot încheia în mod liber. în limitele dispoziţiilor legale imperative, contracte şi pot stabili conţinutul lor. Astfel, părţile urmărind scopul de a stabili raporturi juridice bine determinate în vederea realizării intereselor comune, la 19.07.2021 au decis să încheie contractul de cesiune nr. 1. Obiectul respectivului contract se referă atât la creanţele deţinute la momentul încheierii sale cât şi la cele viitoare. Totodată, contractul menţionat, la pct. 5.3. stabileşte expres că creanţele deţinute de către cedent în baza contractelor de credite nebancare pentru consumatori se vor preda în baza actului de predare-primire.

Efectuând o interpretare logico-juridică a tuturor circumstanţelor menţionate *supra*, deduce că drept temei al cesionării creanţelor servesc, contractul de cesiune

nr. 1 din 19 iulie 2021 şi actul de predare - primire nr. 1/38 din 14.04.2022 luate împreună. Actul de predare-primire după natura sa are principalul scop de a constata şi a statua juridic transmiterea, în cazul de faţă, a creanţelor deţinute de către cedent. Respectivul act a fost semnat la o dată ulterioară semnării contractului de credit nebancar nr. MD-03122A0000010 din 10.01.2022, ceea ce atestă, dincolo de orice dubiu, că la momentul transmiterii sale creanţa era una sesizabilă. Or, instanţa de fond în hotărârea contestată nu a stabilit corecte circumstanţele de fapt, iar pe cale de consencinţă le-a dat o interpretare eronată.

Tot în această ordine de idei, ţine să menţioneze că, actul de predare - primire fiind valabil încheiat de către părţi întăreşte şi de altfel exprimă în mod repetat voinţa acestora (exprimată şi în cadrul contractului de cesiune), de a cesiona o anume creanţă ce rezultă din contractul nr. MD- 03122A0000010 din 10.01.2022. Acestea fiind spuse, consideră că cesiunea creanţei deţinută de către cedent şi care rezultă din contractul de credit nebancar cu dobândă pentru consumatori MD-03122A0000010 din 10.01.2022 fără nici o rezervă îndeplineşte condiţiile impuse de art. 823 alin. (1) din Codul civil. Iar, hotărârea instanţei de fond după cum a menţionat s-a bazat pe argumente iluzorii cu privire la starea circumstanţelor de fapt ale speţei şi interpretarea eronată a normelor de drept material.

Apelantul, a mai menționat că în hotărârea s-a judecătorul instanţei de fond axează toate argumentele sale pe pretinsul fapt că în momentul transmiterii creanţa era una insesizabilă. În acest sens, judecătorul consideră că sesizabilă poate fi acea creanţă care există în momentul cesiunii şi poate fi urmărită şi executată silit, iar după părerea acestuia condiţia existenţei creanţei la momentul cesiunii sale nu a fost îndeplinită în speţa dedusă judecăţii. Referitor la argumentul expus apelantul îşi exprimă dezacordul deoarece acest argument nu se întemeiază pe careva suport legal şi vine în contradicţie cu prevederile legal citate *supra*: - momentul cesionării creanţei și respectiv momentul substituirii în drepturi și obligaţii a cedentului cu cesionarul este considerat momentul în care a fost încheiat actul de predare - primire a unei anumite creanţe și nu momentul semnării contractului de cesiune precum a apreciat instanţa de fond.

Acest fapt se deduce din pct. 5.3. al contractului de cesiune, care exprimă nemijlocit voinţa părţilor contractante, voinţă care nu contravine dispoziţiilor legale imperative şi libertatea exprimării căreia este protejată de către legislaţia civilă însă pe care în mod evident o desconsideră instanţa de fond.

Având în vedere cele menţionate a reiterat că, concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei. Or, momentul cesionării creanţei în speţa de faţă a fost cu totul altul decât cel al încheierii contractului de cesiune, însă la o concluzie contrară, în mod eronat, a ajuns judecătorul primei instanţe ceea ce şi a servit drept temei de respingere a acţiunii.

La caz este de menţionat că toate acţiunile apelantului privind încasarea datoriei din contul intimatului au fost întreprinse după semnarea actului de predare-primire, iar în asemenea circumstanţe este evident că acesta este şi momentul când creanţa a devenit sesizabilă.

Totodată, dat fiind faptul că instanţa de fond în cadrul judecării cauzei nu a analizat meticulos prevederile contractului de cesiune nr. 1 din 19 iulie 2021 şi nu le-a coroborat cu conţinutul actului de predare - primire nr. 1/38 din 14.04.2022 aceste aspecte nu denotă nimic altceva decât că circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin de către instanţa de fond.

Or, deşi în hotărârea motivată a instanţei de fond judecătorul face referire la respectivul act de predare-primire, acesta nu analizează detaliat conţinutul acestuia, deşi acesta este un act juridic care, în virtutea prevederilor art. 776 din Codul civil, poate naşte obligaţii în condiţiile legii. Aceste aspecte importante pentru justa soluţionarea a cauzei îi crează ferma convingerea a apelantului despre faptul că instanţa de fond la judecarea prezentei speţe nu a constatat şi elucidat pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, concluziile expuse în partea motivantă a hotărârii contestate sânt în contradicţie cu circumstanţele cauzei, iar pe cale de consecinţă a încălcat normele de drept material întrucât nu le-a aplicat şi interpretat corect.

Prin emiterea hotărârii instanţei de fond şi pronunţarea în mod arbitrar a soluţiei de respingere a acţiunii ca neîntemeiată judecătorul primei instanţe, dincolo de faptul că a încălcat principiul libertăţii contractuale, principiu ce stă la baza tuturor raporturilor juridice civile, a lezat şi dreptul de proprietate al apelantului, drept ce este consfinţit la art. 46 din Constituţia Republicii Moldova. Dreptul de proprietate asupra creanţei deţinute de către cedent în baza contractului de credit nebancar cu dobândă nr. MD-03122A0000010 din 10.01.2022 fiind dobândit de către cesionarul ,,Debit Lex” SRL în temeiul contractului de cesiune nr. 1 din 19.07.2021 şi a actului de predare-primire nr. 1/38 din 14.04.2022. Astfel, creanţa a devenit sesizabilă din 14.04.2022, momentul când a fost semnat actul de predare-primire a creanţei.

Cu privire la cheltuielile privind obligarea pîrîtului la compensarea serviciilor de asistenţă juridică solicitate atrage atenţia că suma de 2000 lei este o sumă achitată de către ,,Debit Lex” SRL în contul Cabinetul Avocatului Ion Lunca pentru serviciile de asistenţă juridică prestate de către avocat apelantului. În acest sens solicită instanţei de apel să ia în considerare că această sumă nu este una excesivă deoarece după cum s-a menţionat în cererea de chemare în judecată volumul serviciilor de asistenţă juridică este compus din consultanţă juridică cu privire la prevederile legale aplicabile speţei, studierea tuturor înscrisurilor prezentate de reclamant, întocmirea şi expedierea proiectului de notificare,

întocmirea şi expedierea proiectului cererii de chemare în judecată, autentificarea probelor, verificarea stării dosarului, efectuarea apelurilor telefonice către pârât şi persoanele de contact în vederea discutării posibilităţii de soluţionarea a litigiului pe cale extrajudiciară, obţinerea titlului executoriu.

La 20 februarie 2023, conform fișei de repartizare a dosarului, cauza a fost distribuită pentru examinare în ordine de apel judecătorului raportor Budăi Nelea.

Studiind materialele cauzei şi argumentele cererii de apel, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău consideră apelul pasibil respingerii, cu menținerea hotărârii instanței de fond, reieşind din următoarele motive.

Colegiul civil reține că acțiunea înaintată de „Debit-Lex" SRL a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată de capitolul XXI[1] al Codului de procedură civilă (art. 276[2]-276[4]).

În conformitate cu prevederile art. 276[2] din Codul de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobânzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

În acord cu prevederile art. 276[3] din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică.

În conformitate cu prevederile art. 276[4] al Codului de procedură civilă, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pârâtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art. 276[3] fiind aplicabile corespunzător.

În adresa părților a fost expediată înștiințarea instanței de apel cu privire la examinarea apelului declarat de avocatul Ion Lunca în interesele SRL „Debit-Lex" împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 28 decembrie 2022, în lipsa participanților la proces (f.d. 64, 65).

Nefiind recepționată citația de către intimați, potrivit extrasului din „Ziarul de Gardă" Straticiuc Valeriu și Straticiuc Marina, au fost citați public.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil constată că apelul declarat de avocatul Lunca Ion în interesele SRL „Debit Lex” a fost declarat în termenul stabilit de lege, în condițiile în care hotărârea Judecătoriei Ungheni a fost emisă la 28 decembrie 2022, iar cererea de apel a fost depusă la 12 ianuarie 2023.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul normelor de drept citate, Colegiul civil reține că sarcina instanţei de apel derivă din dispozițiile art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Conform prevederilor art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Articolul 130 alin. (1) din CPC statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) din CPC, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

În corespundere cu prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă,

orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Potrivit art. 9 alin. (2) lit. a) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

Articolul 10 alin. (1) Cod civil, expres menționează că persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu lege, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri.

În acord cu prevederile art. 308 al Codului civil, actul juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinței îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea drepturilor şi obligațiilor civile.

În corespundere cu art. 309 alin. (3) din Codul civil, actul juridic bilateral este manifestarea de voință concordantă a două părți.

Art. 312 alin. (1) din Codul civil, prevede că, consimțământ este manifestarea, exteriorizată, de voință a persoanei de a încheia un act juridic.

În concordanță cu dispoziția art. 315 alin. (1) din Codul civil, obiect al actului juridic este obligația persoanei care a încheiat actul juridic.

Conform prevederilor art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute.

Prin prisma prevederilor art. 858 alin. (1) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii.

Art. 776 al Codului civil, stipulează că obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Art. 992 alin. (1) și (2) din Codul civil descrie noțiunea de contract ca fiind acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sunt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

În conformitate cu art. 1763 din Codul civil, prin contractul de credit, o bancă sau o organizaţie de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziţia unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiţia rambursării ei, a plăţii dobânzii şi a altor plăţi aferente, sau îşi asumă orice alt angajament de a achiziţiona o creanţă sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanţii. Contractul de credit se încheie în scris. Faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit nu reiese contrariul. Dispoziţiile prezentei secţiuni se aplică împrumuturilor acordate de către bănci sau

organizaţii de creditare nebancară, precum şi alte organizaţii care acordă credite în baza legii.

Potrivit prevederilor art. 1773 al Codului civil, creditorul poate cesiona contractul de credit unei bănci sau organizaţiei de creditare nebancară cu sediul sau sucursală în Republica Moldova fără acordul celeilalte părţi contractante. Concomitent cu cesiunea contractului de credit, creditorul poate cesiona, total sau parţial, şi garanţiile şi alte drepturi accesorii constituite în legătură cu obligaţiile asumate prin contractul de credit, fără acordul celeilalte părţi contractante şi/sau al terţilor care le-au constituit. (2) Cesionarul se subrogă în drepturile şi obligaţiile cedentului ce decurg din contractul de credit, din garanţiile şi din alte drepturi accesorii cedate împreună cu acesta, în forma în care se aflau la data substituirii părţii contractante. Creditorul iniţial este liberat de obligaţiile sale faţă de contractantul cedat din momentul notificării substituirii conform alin. (4) din prezentul articol. (3) Partea contractantă cedată are dreptul să invoce împotriva cesionarului orice mijloc de apărare la care putea recurge împotriva creditorului iniţial. (4) Pentru opozabilitate, creditorul cedent va informa cu privire la cesiune cealaltă parte contractantă şi terţii care au constituit garanţii şi alte drepturi accesorii în legătură cu obligaţiile asumate prin contractul de credit, în termen de 10 zile calendaristice de la încheierea contractului de cesiune, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire. (5) Prezentul articol nu se aplică contractelor care au ca obiect doar cesiunea de creanţă sau doar preluarea datoriei, în cazul acestora fiind aplicabile dispoziţiile art. 823-848. (6) Cesiunea contractului de credit nu poate aduce atingere drepturilor debitorului și nu poate face obligația acestuia mai oneroasă.

Din materialele cauzei s-a stabilit că la 10 ianuarie 2022, între SRL „MCP Finance”, în calitate de împrumutător și Straticiuc Valeriu, în calitate de împrumutat, a fost încheiat contractul de credit nebancar cu dobândă pentru consumatori cu nr. MD-03122A0000010.

Potrivit acestui contract, SRL „MCP Finance” i-a acordat lui Straticiuc Valeriu un împrumut în mărime de - 7000 lei pe un termen de șase luni de zile, cu rata dobânzii în mărime de - 9,96% pe luni. Comisionul pentru acordarea creditului nebancar -5%, DAE, fiind – 324,24%. Suma totală spre plată fiind - 11531,12 lei (f.d. 15).

Potrivit dispoziției de plată nr. 9 din 10.01.2022 (f.d.17), se atestă eliberarea de către SRL „MCP Finance” intimatului Straticiuc Valeriu, a împrumutului în mărime de 7000 lei.

Totodată, anterior, la 19 iulie 2021, între OCN „MCP Finance” SRL, în calitate de „cedent” și „Debit Lex” SRL, în calitate de „cesionar”, a fost încheiat contractul de cesiune a creanțelor nr. 1 (f.d. 18-19).

Din pct. 1.2 al contractului sus-menționat rezidă că cedentul va cesiona

creanțe în faza prejudiciară. Iar, potrivit pct. 1.4 și pct. 1.5 din contract „Cedentul cesionează, iar Cesionarul preia toate drepturile de creanță ale Cedentului, împreună cu drepturile de garanție și alte drepturi accesorii acesteia, care rezultă din contractele de creditare încheiate de către Cedent cu clienții săi și care au datorii neachitate față de Cedent, inclusiv drepturile prezente și/sau viitoare legate de recuperare a creanței și/sau a dobânzilor, comisioanelor și/sau a penalităților contractuale și/sau în baza legii.

Potrivit pct.1.5 al aceluiași contract de cesiune reiese că, dreptul de creanță se transmite de la Cedent către Cesionar în baza unui act de predare-primire care conține date despre creanță. Se vor cesiona toate creanțele, integral scadente, dar nu parțial. Nu se acceptă cesionarea creanței restante dacă Cedentul rămâne în dispoziția și altor creanțe împotriva aceleiași persoane (f.d. 18).

Potrivit notificării nr. 495 din 15.04.2022, reclamantul/apelant SRL „Debit Lex” a somat intimații despre necesitatea stingerii datoriei acumulate și urmările care pot surveni, potrivit contractului, în cazul neexecutării obligațiilor asumate (f.d. 24).

Notificarea expediată în adresa intimaților a fost recepționată la 19.04.2022, fapt confirmat prin avizele de recepție, anexate la materialele cauzei (f.d. 25).

Nefiind onorate obligațiile de plată, la 04 iulie 2022, SRL „Debit Lex” a depus o cerere de chemare în judecată către Straticiuc Valeriu și Straticiuc Marina privind încasarea, în baza contractului de credit nebancar nr. MD-03122A0000010 din 10.01.2022 încheiat cu OCN „MCP Finance” SRL, a datoriei la corpul creditului nebancar în sumă de 7000 lei, dobânda în mărime de 2171,40 lei, penalitatea în mărime de 2468,88 lei, precum și cheltuieli de judecată: taxa de stat - 350 lei, cheltuieli de asistență juridică - 2000 lei, cheltuieli de corespondență -15 lei, iar în total - 14005,28 lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecare cauzei în fond, prin hotărârea din 28 decembrie 2022, a respins, ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de „Debit-Lex” SRL către Straticiuc Valeriu și Straticiuc Marina privind încasarea datoriei.

La 12 ianuarie 2023, avocatul Ion Lunca în interesele SRL „Debit-Lex” a contestat-o cu apel, invocând argumentele expuse *supra*.

Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău conchide că soluţia instanţei de fond este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.

Conform art. 824 Cod civil, cesiunea de creanţă trebuie să fie încheiată în forma cerută pentru actul juridic în al cărui temei s-a născut creanța cesionată.

Conform art. 826 Cod civil, (1) Titularul unei creanțe o poate transmite unui

terţ fără consimţământul debitorului dacă legea nu prevede altfel.

Iar, potrivit art. 827 alin. (1), (2) Cod civil, drepturile de creanță se transmit cesionarului așa cum există în momentul transmiterii. O dată cu cesiunea creanței, asupra cesionarului trec garanțiile și alte drepturi accesorii.

Colegiul judiciar remarcă că, pentru a fi cesionată creanţa, aceasta trebuie să fie sesizabilă, adică să existe la momentul cesiunii şi să poată fi urmărită şi executată silit. Drepturile de creanţă se transmit cesionarului aşa cum există în momentul transmiterii, iar o dată cu cesiunea creanței, asupra cesionarului trec garanțiile și alte drepturi accesorii. Astfel, legiuitorul a prevăzut posibilitatea cedării unui drept dintr-un raport juridic obligațional, dar în anumite condiții. În primul rând, evident, trebuie să existe un raport juridic valabil între creditorul - cesionar și debitor, în baza căruia să existe o creanță.

La caz, însă la 10 ianuarie 2022, între OCN „MCP Finance” SRL, în calitate de împrumutător și Straticiuc Valeriu, în calitate de împrumutat, a fost încheiat contractul de credit nebancar cu dobândă pentru consumatori cu nr. MD-03122A0000010, prin care a fost acordat cu împrumut suma de – 7000 lei MD, pe un termen de șase luni de zile.

Iar, la 19 iulie 2021, între OCN „MCP Finance” SRL, în calitate de „cedent” și SRL „Debit Lex”, în calitate de „cesionar”, a fost încheiat contractul de cesiune a creanțelor nr. 1, prin care cedentul a cesionat creanțe în faza prejudiciară. Iar, Cesionarul a preluat toate drepturile de creanță ale Cedentului, împreună cu drepturile de garanție și alte drepturi accesorii acesteia, care rezultă din contractele de creditare încheiate de către Cedent cu clienții săi și care au datorii neachitate față de Cedent, inclusiv drepturile prezente și/sau viitoare legate de recuperare a creanței și/sau a dobânzilor, comisioanelor și/sau a penalităților contractuale și/sau în baza legii.

Mai mult, Colegiul civil reține că din sensul normei art. 823 Cod civil, poate fi cesionată de titular doar o creanță transmisibilă și sesizabilă. Dreptul este sesizabil atunci când poate fi urmărit și executat silit și dimpotrivă, este insesizabil bunul sau dreptul care nu poate fi urmărit și executat silit. Din momentul realizării cesiunii, cesionarul substituie creditorul originar (cedentul) în cadrul raportului obligațional, devenind noul creditor. Cedentul are obligația de a remite toate actele în legătură cu dreptul său de creanță (cum ar fi spre exemplu, înscrisul constatator al creanței).

Prin urmare, în mod just instanța de fond a stabilit că condițiile stipulate de lege menționate *supra* nu au fost respectate pentru că prin prisma normelor enunțate, se constată că creanța pentru a fi cesionată, trebuie să existe realmente la momentul cesionării și să fie sesizabilă, adică să existe la momentul cesiunii astfel încât să poată fi dedusă, urmărită și executată silit. Inițial, în iulie 2021, adică în momentul cesiunii, SRL „MCP Finance”, indubitabil, nu avea dreptul de a cere

ceva de la intimați.

În speță, contractul de cesiune a creanței datează cu 19 iulie 2021, adică a fost încheiat anterior semnării convenției de împrumut - 10 ianuarie 2022. Astfel, rezultă că la data încheierii contractului de cesiune nr. 1, SRL „MCP Finance" nu avea absolut nici o creanță valabilă față de Straticiuc Valeriu și Straticiuc Marina.

Colegiul judiciar relevă că, creanța pentru a fi cesionată, trebuie să existe realmente la momentul cesionării şi să fie sesizabilă, adică să existe la momentul cesiunii astfel încât să poată fi dedusă, identificată, urmărită, în prezent sau în viitor. Este de menționat că, cesionarul nu poate primi de la cedent mai multe drepturi sau alte drepturi decât cele, pe care le avea. Or, cesionarul dobândește drepturile de creanţă în starea în care se găseau ele în patrimoniul Cedentului în momentul cesiunii.

În cumulul celor enunțate, Colegiul civil conchide că, sânt nefondate argumentele SRL „Debit Lex" cu privire la faptul că dreptul la prezenta acțiune rezultă din contractul de cesiune a creanțelor de viitor nr. 1 din 19 iulie 2021, or, contractul de cesiune precitat nu include în sine și ulterioarele contracte de împrumut încheiate de către OCN „MCP Finance" SRL cu alte persoane, atât timp cât creanța, la momentul încheierii contractului de cesiune, trebuie să fie certă și exigibilă. Astfel, SRL „Debit Lex" în calitate de cesionar, nu dispune de un temei juridic valabil, pentru a pretinde executarea cărorva obligații din partea debitorilor, iar instanța de fond întemeiat a respins pretențiile SRL „Debit Lex".

Colegiul civil apreciază drept nefondate afirmațiile apelantului precum că, instanţa de fond în cadrul judecării cauzei nu a analizat minuțios prevederile contractului de cesiune nr. 1 din 19 iulie 2021 şi nu le-a coroborat cu conţinutul actului de predare - primire nr. 1 la Anexa nr.1/38 din 14.04.2022, or la data cesionării creanțelor, cedentul OCN „MCP Finance" SRL nu avea încheiat un raport juridic cu Straticiuc Valeriu, nu a eliberat acestuia împrumutul și ca urmare la acea etapă nu deținea nici o creanță transmisibilă şi sesizabilă față de Straticiuc Valeriu, iar actul de predare - primire menționat, nu poate schimba soluția în speța respectivă.

De asemenea, Colegiul civil ține să menționeze că este neîntemeiată solicitarea de a încasa în mod solidar datoria conform contractului de credit şi din contul Marinei Straticiuc, or, ultima nu este parte a contractului de credit şi nici nu şi-a luat careva obligaţiuni, printr-un contract de fidejusiune, unde ar garanta stingerea datoriei în locul lui Straticiuc Valeriu, iar trimiterea apelantului la prevederile art. 20 Codul familiei, nu este suficientă în lipsa cărorva argumente relevante.

Potrivit art. 82 al Codului procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) al Codului procedură civilă, instanţa

judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Cu referire la cheltuielile de judecată, Colegiul civil constată că concluzia instanței de fond și la acest capitol este una corectă, or, acțiunea înaintată de avocatul Ion Lunca în interesele SRL „Debit-Lex” a fost respinsă, iar având în vedere că instanța de apel a conchis asupra netemeiniciei cererii de apel depuse, SRL „Debit-Lex” nu este îndreptățită să solicite compensarea cheltuielilor de judecată suportate în ordine de apel.

În această ordine de idei, în viziunea Colegiului civil, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelantă, citate *supra,* sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speţei.

În așa împrejurări, Colegiul civil reiterează că, concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art. 239 CPC, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 276^3, 385 lit. a), art. 389 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,

d e c i d e :

Respinge cererea de apel declarată de avocatul Ion Lunca în interesele SRL „Debit-Lex”.

Menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Ungheni din 28 decembrie 2022, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de „Debit-Lex” SRL către Straticiuc Valeriu și Straticiuc Marina privind încasarea datoriei.

Decizia nu se supune recursului, fiind definitivă şi irevocabilă de la emitere.

Preşedintele ședinței,
Judecătorul: Nelea Budăi

Judecătorii: Grigore Dașchevici

Victoria Sîrbu